

Kadar se to očejenje in desinficiranje opusti ali zanemari, ukaže županstvo ta dela izvršiti na stroške in nevarnost dotičnega posestnika.

Preden ta dela niso izvršena, se ne sme nov transport prasičev postaviti na trgovinski prostor.

11. Prepovedano je, postaviti na druge trgovinske prostore prasiče, ki se niso poprodali.

12. Od železnice na vozovih z upreženimi konji na primerno uravnana sejmišča pripeljani prasiči se morajo tam postaviti na odločena stojišča.

Glede teh prasičev je v točkah 5, 6, 7. in 8. tega razglasa obsežene predpise zmiselno uporabljati.

13. Vozove na transport trgovinskih prasičev je po vsaki uporabi takoj najkoreniteje očistiti in desinficirati.

14. Onih določil tega razglasa, ki se nanašajo na naredbo železniškega transporta v trgovinskem prometu s prasiči, takrat ni uporabljati, kadar se ta trgovinski promet od izvirnega ali smajnega kraja razteza samo na dotični politični okraj ali na politične okraje, ki neposrednje nanj meje.

Pri tem načinu trgovinskega prometa prasičev, ki se na vozovih pripeljejo na semenj, ni treba postaviti na odločena stojišča.

V ostalem pa je vendar tudi ta trgovinski promet s prasiči podvržen predpisom, obseženim v točkah 5., 6., 7., 8. in 12. tega razglasa.

15. Določila tega razglasa se ne dotikajo kmetijskega prometa s prasiči.

16. Glede provenienc iz dežel ogrske krone so za trgovinski promet tako s prasiči za zakol, kakor s prasiči za pleme in rejo merodajna ona določila in one prepovedi ki se pokažejo iz člena VII. prvega poglavja v prvem delu ces. ukaza z dne 21. septembra l. 1899., drž. zak. št. 176., in iz ministrskega ukaza z dne 22. septembra l. 1899., drž. zak. št. 179., in iz dotičnih izvršitvenih določil, oziroma ki jih na podstavi teh predpisov ukrenejo c. kr. ministrstvo za notranje stvari ali glede obmejnih okrajev oblasti, ki so za to postavljena.

Na Kranjskem so v okviru zgoraj navedenih predpisov iz dežel ogrske krone izviraajoče proveniencije glede trgovinskega prometa podvržene tistim omejitvam kakor domača živina.

17. Prestopki teh predpisov se kaznujejo po zakonu z dne 24. maja l. 1882, drž. zak. št. 51.

Predstoječa ukazila stopijo v veljavnost s 1. decembrom t. l.

Istočasno se razveljavljajo odredbe, ki so bile ukrenjene s tukajšnjim razglasom z dne 12. junija l. 1896., št. 9115., in z nekaterimi dodatnimi razpisi o trgovinskem prometu s prasiči v tukajšnjem upravnem ozemlju.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, dne 9. novembra 1902.

Kmetijstvo.

Letošnje dolensko vino in vinska pokušnja v Krškem.

Da so letošnja dolenska vina vobče boljše do lanskih, v tem so se lahko prepričali vsi obiskovalci vinske pokušnje, ki se je vršila v nedeljo, v ponedeljek ter deloma tudi v torek, dne 23., 24. in 25. novembra v Krškem. Splošno mnenje je bilo, da so letošnja dolenska vina jako kislá, kar pa nikakor ni res. Nektera so res slabotna in prav kislá, toda večinoma le takih posestnikov, ki imajo svoje vinograde v slabih legah in s slabimi vrstami zasajene in ki s trgatvijo prezkodaj prično. In ravno z omenjeno pokušnjo so hoteli pokazati značaj letošnjega vinskega pridelka iz raznih leg in krajev krškega političnega okraja.

Nadaljna dobra lastnost letošnjega, pravilno pripravljene vina je tudi ta, da se kaj rado čisti, kar je znamenje, da se bo tudi pozneje dobro držalo, posebno poleti. Priporočamo torej vsem kupcem in drugim ljubiteljem dolenskega vina, naj ne zamude ugodne prilike in naj se po možnosti preskrbe s tem pridelkom, dokler ga je še dosti in dokler ima še tako nizko ceno. Cene so se sicer nastavile od 28—38 h liter, toda povprečna cena je 30—32 h liter.

Glede vinske pokušnje same pa moramo priznati, da se je popolnoma posrečila. Čeravno je bila ta razstava omejena le na politični okraj krški, je prišlo mnogo gostilničarjev, vinskih trgovcev in drugih interesentov iz Koroškega, Zagreba, Štajerskega, Gorenjskega, Dolenskega, posebno pa iz Ljubljane. Vabilu kmetijske podružnice se je odzvalo nepričakovano veliko vinogradnikov krškega političnega okraja. Trumoma so romali v soboto in v nedeljo iz 2—4 ure oddaljenih krajev v Krško, noseč v svojih cekarjih razne vzorce. Ker se je sproti zapisovalo ime in bivališče razstavljalcev ter kraj in lega kakor tudi cena in množina razstavljenega, oziroma za prodajo namenjenega vina, je bilo iz zapisnika posneti, da je razstavilo 435 vinogradnikov 528 vzorcev raznega vina.

V nedeljo popoldne ob 1/2 2. se je pričela oficialna pokušnja, in sicer proti vstopnini 1 K, za katero je pa dotičnik dobil kupon z 20 listki za pokušnjo 20 kozarcev raznih vin. Kmalu se je nabralo toliko obiskovalcev, da se niti več ganiti ni bilo mogoče. Krške in leskovške gospodične, ki so iz prijaznosti prevzele točenje teh vin, so imele kmalu toliko posla, da so ga komaj zmagovale. Za njihovo požrtvalnost, spretnost in prijaznost napram gostom jim bodi izrečena še tem potom najiskrenejša zahvala, kajti ne da se tajiti, da so ravno one poleg čašic „rujnega“ mnogo pripomogle, da je v dvorani nastalo tako živahno in veselo vrvenje ter je trajalo do pozne noči.

Skupiček za prodano vino je podružnica porabila v pokritje stroškov ter v dobrodne namene.

V ponedeljek in torek je bila pokušnja prosta in brezplačna, ker so še vedno prihajali kupci iz bližnjih in daljnih krajev. Sklenile so se nekatere prav dobre kupčije, in razen tega so si tujci zabeleževali razne naslove. Obenem bodi pripomnjeno, da daje razne naslove zanesljivih vinogradnikov ter vsakojaka druga tozadevna pojasnila brezplačno tudi kmetijska podružnica v Krškem, oziroma potovalni učitelj za vinstvo Fr. Gombač v Ljubljani.

V nedeljo dopoldne je imel potovalni učitelj Fr. Gombač poučni govor o vinstvu, ki se ga je udeležilo toliko posestnikov, da je bila sicer prostorna šolska soba mnogo pretesna. Predavanju je sledila razdelitev diplom, ki so se priznale razstavljalcem povodom pred mesecem dni v Krškem vršivše se grozdne, sadne in vinske razstave.

Kakor se je sedaj dvakrat zapredoma pokazalo, bo umestno, če se take razstave večkrat prirede, ker zanimanje rase in bo uspeh vedno boljši. Take prireditve dajo sicer mnogo posla, a podružnice smejo v takih slučajih z gotovostjo računati na podporo v to poklicanih deželnih in državnih organov.

„Kmetovalec.“

Poučni in zabavni del.

Ali so angelji ženske?

(Češki spisal Jan Neruda).

Ne vem, ali je to njeno krstno ime „Mina“, ali se morda samo piše „Mina“, s kratka: „Mina“ mi je pisala, da baje imam razvzclati „tisto zamotano vprašanje, ki ga še doslej nihče ni razpletel:“ „Kakega spola so angelji?“ Da baje vse vem, torej tudi to, mi laska Mina.

Že prav — jaz to tedaj razvozlam! Saj se itak celo božje leto ne govori o angeljih bolj, kakor uprav sedaj, o božiču, in potem v pustu in vprašanje je potemtakem tudi časovno. In omenjam rajši takoj, da se, kar zadeva odgovor, brez ugovora strinjam z gospodično Mino, ki pravi: „Malodane v vseh jezikih so angelji moškega spola, in vender, ali si morete predočiti angelja v mišičnati podobi moža? . . . Vsa čast moški moči; ali moj nazor je, da pojem „angelj“ pristoja edino mičnim in nežnim telescem ženskim“ — Da, angelji so ženskega spola. In to lahko takoj neizpodbitno dokažem s kratkimi šesterimi besedami, ako —“

Očividno govori iz gospodične Mine nezmotljiv glas narave, nelažljivo čuvstvo sorodstva. In jaz niti najmanj ne dvomim, da se oglašča isti glas in isto čuvstvo tudi v vseh drugih ženskah, kar jih je po svetu. In to je važna stvar! Enako važno in značilno

pa je tudi, da v nas moških o enakem čuvstvu ni niti najmanjše slutnje. Jaz recimo, nisem se še zares nikdar smatral za nekaj angeljskega — častna beseda! in tudi nisem nikoli začul, kadar sem se bližal kaki ženski, da bi bila zašepetala z ozirom na mene: „Angelj!“ Nasprotno sem jaz jako pogosto vzdihnil pri pogledu na žensko bitje: „Celi angelj!“ Enako se godi gotovo tudi drugim moškim. Pač so tudi izjeme: so moški, ki se sami nazivajo, da, celo podpisujejo „Angelj“, kakor na pr. v Pragi neki slikar, neki krojač, neki branjevec; ali mi drugi jim o tem angeljstvu ne verujemo še najmanjše trošice ne! In oni bržkone tudi ne verujejo v kako svoje angeljstvo.

To je že nam moškim prirojeno, da se pri pogledu na ženske kar nehote spomnimo na angelje. In če se postavimo mi „omikani meščani“ ob času, kadar je po dopoldanskem pouku, na kakem kraju, kjer stikoma dve šoli, deška in dekliška — kaj rečemo, kadar bruhnejo štrkavci? „Banda!“ — in kaj rečemo, kadar izidejo dekletca? „Angeljci — angeljčki!“ kakor Kollar v svojih sonetih. In ni doživel marsikateri izmed nas doraslih, da je kedaj klečal pred kako žensko stvarico uprav kakor pred angeljem, ter ji objemal nožice, kakor bi se bal, da bi mu mogla odleteti? Gotovo, da smo si pri tem nehote spominjali slik, na katerih so angelji naslikani s perotmi, z golobjimi — v znamenje dobrote in nedolžnosti, ali s pavjimi — v znamenje, da se tudi angelj, kakor ženska, rad kiti in šopiri.

Pač so tudi ljudje, ki ženskam odrekajo kratkoma vsako angeljstvo. Ženske so baje ljudje, kakor mi, prejkone še nekoliko manj — tako zatrjujejo. Sicer naj se tu sam vrag izpozna! Upam si sicer izpričati docela nezmotljivo, da je angelj po svojem ženska; kolikor pa je nasprotno ženska angelj — ne, tega ne razločim! In so starejši in pametnejši in učenjši ljudje in tudi tega ne morejo razločiti.

Da to dokažem, navedem pesem Miroslava Rückerta: „Prikazen angeljev žrecev“. Vaška dekletca plešejo ob mesečini in sicer radi vročine v onem kostimu, ki ga je rabila Eva pred iznajdbo figove mode. češ, saj tak nihče ne pride! Toda — naenkrat se k njima nekdo bliža: stari gospod župnik. Dekletca zbežé po krilca. Ali najmlajša — te najmlajše so vselej najbolj pametne — jih je ustavila: „Čemu to? V krilcih nas pozna. Plešimo dalje in ne marajmo zanj“. In župnik jih je videl, ter se obrnil nazaj proti domu in polagaje se v postelj je zahvaljeval Boga, da je bil zazrl „angelje žreče“, kar baje pomeni „dobro letino“. — Torej — star in izkušen poznavalec ljudi in angeljev — gotovo poučna dogodba.

Ali pojdemo malo naprej! Kaj misli čitatelj: Ako bi po raznih znamenjih spoznali, da je tudi vrag, nekdanji angelj, ženskega spola, ali bi to ne bil naravnost premagalen dokaz za ženskost angeljev sploh? Jaz tega dokaza tukaj ne izvršim do konca,